

Elbúcsúztatták Ilku Pált

Családtagjai, barátai, egykori harcostársai, az oktatásügy, a kulturális élet munkásainak sokasága rótta le kegyeletét szerdán Budapesten, a Mező Imre úti temető munkásmozgalmi panteonjában az elhunyt *Ilku Pál* művelődésügyi miniszter koporsójánál. A fekete drapériával bevont, koszorúkkal övezett ravatalnál párt- és állami vezetők, az Elnöki Tanács, a tábornoki kar tag-

jai, állami, kulturális, művészeti, társadalmi életünk ismert személyiségei álltak díszőrséget. Képviseltették magukat a művészeti szövetségek, a Magyar Tudományos Akadémia és Budapest fővárosi tanácsa, s részt vett a gyászszertartáson a diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a Magyar Népköztársaság

kormányja nevében *dr. Ajtai Miklós*, a Minisztertanács-elnökhelyettese búcsúzott Ilku Páltól, a Központi Bizottság tagjától, a kormány művelődésügyi miniszterétől.

Munkatársainak, a Művelődésügyi Minisztérium dolgozóinak gyászát *Gosztonyi János* miniszterhelyettes tolmácsolta.

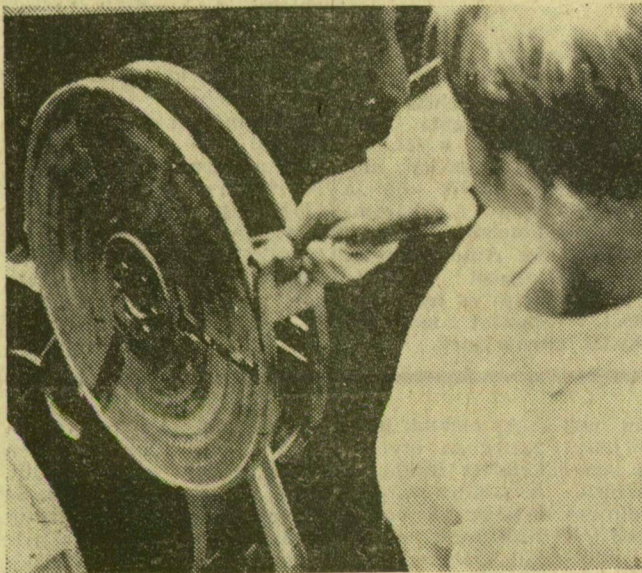
A gyászszertartás az Internacionálé hangjaival ért véget.

Gázcsőfektetés árok nélkül

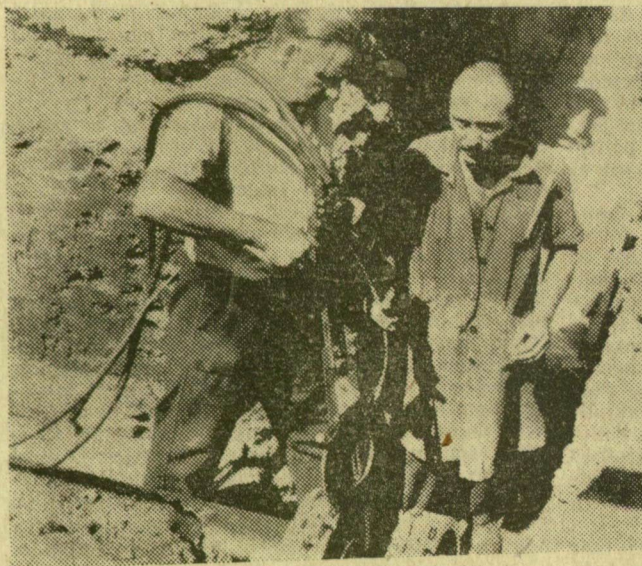
Gázcsövet fektetnek a földbe, de nem kell árkot ásni; „ki kell cserélni” a sok évtizedes öntöttvas-gázvezetékét, de nem feltétlenül szükséges azt felszedni. A DEGÁZ új módszerrel, polietilén csöveket használ fel, úgynevezett bélés-csőnek. Tegnap, szerdán a Hajnóci utca és a Lenin körút kereszteződésénél az országban először alkalmazták, illetve mutatták be a szakembereknek a műanyag gázvezeték hegesztési eljárását. Szerelőárok ásásával két irányban 80–100 méteres szakasz bélélhető műanyag csővel, a 15–20 méteres vezetékkel két ember könnyedén helyezi föld alá, s a kóbor áram sem veszélyezteti az elektromosságot nem vezető műanyagot. Az új eljárással bélelt gázcsövekhez a bekötésekhez is műanyag csövet alkalmaznak.

Hegesztés előtt szorítóbilincset szerelnek a csövek végére

Az érintkező felületeket gyaluval illesztik

Ács S. Sándor felvételei

A síma vezetékvegeket hegesztőgéppel olvasztják egybe

Hálók, napsugárzás ellen

A szegedi Kenderfonó és Szövőipari Vállalatnál különleges, napsugárzás elleni védőhálók gyártásával könnyítik a nagyüzemi kertészetek kánikula elleni védekezését. Különösen a főlíás kertészetekben — miután a főlíát leszedték — a viszonylag gyenge növények a szabadföldieknél érzékenyebbek a hirtelen időjárás-változásra, a hidegre s a nagy melege egyaránt.

A vállalatnál nemrégiben felszerelt műanyagfólia-gyártó fonó és hurkoló gépsorokkal olyan finom szálú és apró lyukú, emellett tartós, az időjárásnak ellenálló hálókat is gyártanak, amelyek alkalmasak az erős napsugárzás elleni védekezésre. Mindemellett ezek a hálók a napsugarak, valamint a levegő egy részét átengedik, s így ideális klímát teremtenek a növénynek. Ezenkívül másik fontos funkciót is betöltenek: megóvják a növényeket, a paradicsomot, a paprikát, s egyéb termést a jégveréstől is. A vállalat üzemei több százezer négyzetméter ilyen háló gyártására rendezkedtek be, s már jelentős megrendeléseket elégitenek ki.

Vira és SZEAK

Képernyőről ellenőrzik majd a szegedi olajmezőt

A vállalati üzem- és munkaszervezés korszerűsítésére vonatkozó párt- és kormányhatározatokkal kapcsolatban a hazai kőolajipar egyik legfontosabb ilyen feladatát valósítják meg a szegedi szénhidrogén-medencében: bevezetik a kőolaj- és a földgáztermelés számítógépekkel történő irányítását, ennek feltételeként pedig a termelési adatok összegyűjtésének telemetriai, vagyis távméréses rendszerét. Ez utóbbihoz tartozó feladatként megoldják az olajmező termelésének televíziós képernyőről történő ellenőrzését. Az új termelésirányítási rendszer előkészítését, bevezetését megkezdtek. Teljes kialakítására a következő három évben több mint 250 millió forintot fordítanak.

Ezt a világszínvonalon álló üzemszervezési módszert hazánk olajmezőjén közül elsőként a szegediben vezetik be. Elsősorban azért, mert

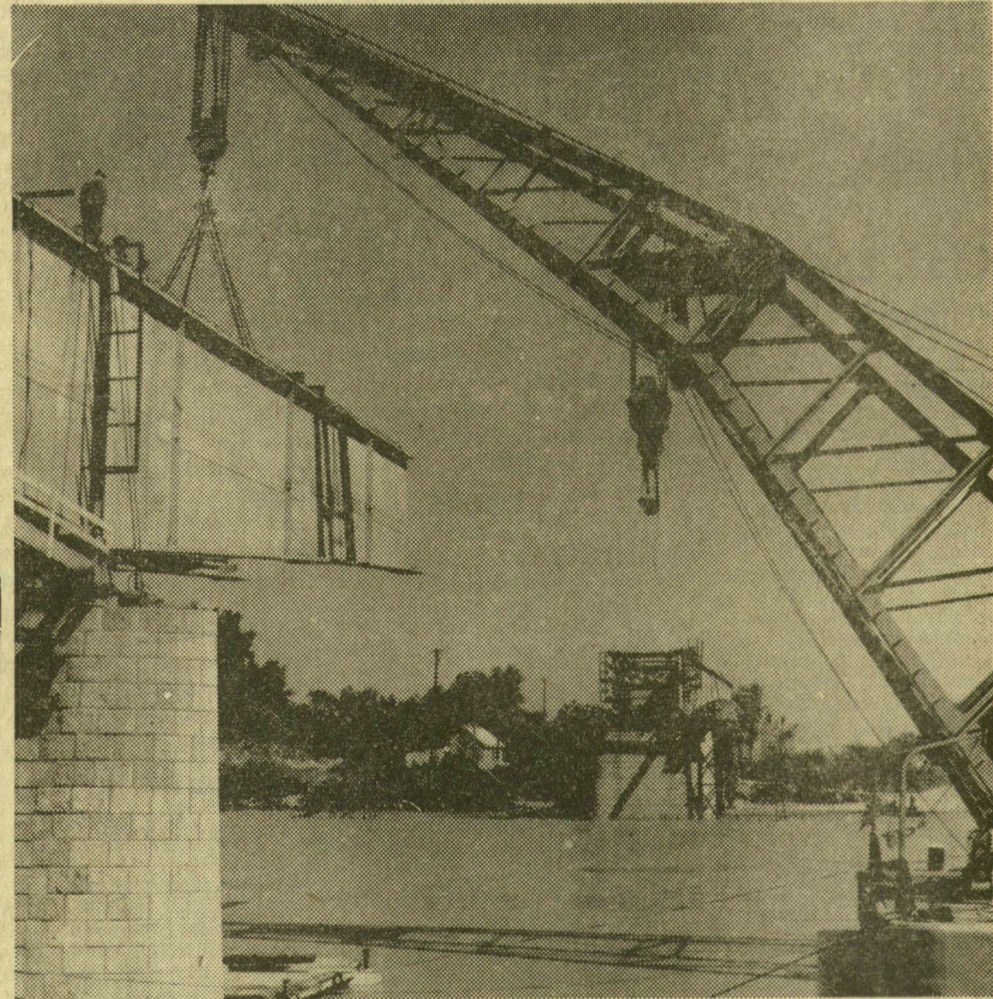
jelenleg — kiterjedését és jelentőségét tekintve is — ez az ország legnagyobb szénhidrogén-medencéje. Egyszerűsíti, áttekinthetőbbé, s az egész termelést biztonságosabbá teszi a komputeres, illetve telemetriai rendszer bevezetése. A számítógépes termelésirányításra két tervezet dolgoztak ki a Vira és Szeak „fedőnéven”, két különböző termelési feladatra. Elsőként a „Vira”-program megvalósításához fogtak. Ez a vízvisszanyomási rendszer tökéletes megszervezésére vonatkozik. Lényege, hogy valamennyi vízvisszanyomó kútról, valamint a vízmű berendezéseiről külön-külön és együttesen, több száz műszer és 100 kilométernyi földkábellel elhelyezésével egy központba továbbítanak jelzéseket, ahol elektronikus célszámítógép pillanatok alatt feldolgozza a befutó

adatokat. Ezzel csaknem ezer mérési helyet ellenőrizhetnek egy helyről anélkül, hogy a helyszínre kellene ki menni.

A Szeak elnevezésű másik komputeres irányítóközpontnak jelenleg a tervei készülnek. Ennek az olaj- és gáztermelés irányítása, illetve adatainak összegyűjtése és azonnali értékelése a feladata. A központnak külön épülete, külön számítógépe, illetve telemetriai rendszere lesz majd. Ennél az egyes olajkutak, tankállomások és külön a gázkutak, tankállomások és gázüzemek adatait gyűjtik össze több ezer speciális távjelző műszer, készülék segítségével és továbbítják a közös diszpécserközpontba.

Elkészültük után a két rendszert összekapcsolják, hogy sok száz kút, üzem, üzemszervezési egység óráról órára összehangolják. (MTI)

Az első hidrész a Tisza fölött Algyőn

Az *Ady Endre* úszódaru, amely pontosan huszonöt éves — részt vett a szegedi híd felépítésében is 1948-ban — nyolc nappal ezelőtt útnak indult a csepeli kikötőből, leúszott a Dunán Jügoszláviába, majd felúszott a Tiszán Algyőre, és tegnap, szerdán, reggel hat órakor a kisebbik emelőkampójával megmarkolta a kereken ötventonnás hídtagot, megemelte, beúszott vele a folyó közepébe, onnan óvatosan nekiereszkedett a partnak, s *Vig József* hajóskapitány parancsnoksága mellett, alig több mint egy óra alatt, a meder fölött helyére tette az ötszáz mázsás szerkezetet.

Egy ember állt a híd szerkezetén, a drótkötélbe kapaszkodott, s mint egy bíró a futballpályán, időközönként egyet vagy kettőt füttyentett. A daruról egy másik ember egyet vagy kettőt visszadudált, s szót értettek.

Az egy fütty annyit jelent, hogy a szerkezetet emelni, a kettő: kissé lejjebb eresztetni. S miközben némi csodálattal figyelem, hogy ez a hatalmas daru ezt a hatalmas vasokozást — amikor kell — nulla egész harminc század centiméterre is képes megemelni, eszembe se jutna, hogy *Sághi Károly*, a Hídépítő Vállalat főmérnöke, s a többiek, tervező- és építőmérnökök meg a szerelőmunkások, számomra eddig teljesen érthetetlen dolgok miatt izgulnak, de méghozzá — mennyire!

Azt mondja nekem a főmérnök:

— Ilyenkor mi imádkozunk, hogy véletlenül se legyen eső, mert akkor emelkedik a vízszint és megfeszül a kötel és vele feszül a szerkezet, és elvesz a munka, és kezdődik minden előlről. És imádkozunk, hogy ne apadjon a folyó, hogy ne legyen nagy szél, legfeljebb

legedezzen, mert úgy jobban bírjuk a hőséget, és hogy a környéken meg ne szegéjk a hajózási tilalmat, mert akkor a hullámok megmozgatják a hajódarut, az pedig magával mozdítja a szerkezetet, és kezdődik előlről minden...

Ma reggel már tudjuk: zseniálisan „imádkoztak”. Amíg viszont én a parton nézelődöm, a szakemberek pedig jónéhányan izgulnak, addig a szerelők közül, a legjobbak meg egyben a legbátrabbak — a kettő ugyan általában egyidőben érvényes, de itt külön is kell hangsúlyozni! — szóval ők a meder felett lengenek, a szerkezetrel együtt, majd a beemelést után, azonnal „kötöznek”. S, hogy mit jelent a hídépítők nyelvén a „kötözni” ige, azt azonnal, amikor ideje adódott, elmagyarázta *Kun Árpád* — akiről már lapunkban is szoltunk, a szerelőfőnök:

— Szóval, hogysis kötöznek a hidászok?

— Csavarral — mondja a „főnök”. — Közel nyolcszáz darab anyás-csavarral kötjük össze az új tagot a régivel, s akkor engedni el a daru a szerkezetet. (Most már azt is tudjuk, hogy ez tegnap este húsz óra után, néhány perccel történt meg!) — Ideiglenesen a csavarak tartják a „hidat”, majd jönnek a daru helyébe a szegecselők, a kompresszorral, a sűrített levegővel, s véglegesen összeáll a szerkezet. Aztán jönnek „a rozsdások”, vagyis akik a rozsdamentesítő munkát végzik, majd a mázolók, akik megséjítik a hidat.

Pontosan egy hét múlva emelik a szemközti oldalon a Vásrhely felőli parton, a testvér-szerkezetet. Csak legelőször a tegnapihoz hasonló csendes idő legyen — mondják a hidászok — akkor, az idővel szemben is — ismét ők lesznek a győztesek! Legfeljebb újra önmagukat ismétlik, mint már annyiszor tették, ami azért nem mindenkor szégyen.

Balogh György